

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 29 sierpnia 2023 r.

Poz. 5253

UCHWAŁA Nr XXIX/67/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ w BYDGOSZCZY

z dnia 23 sierpnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XLVI/426/2023 Rady Gminy Waganiec z dnia 1 sierpnia 2023 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888) w związku z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz z art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy uchwala, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr XLVI/426/2023 Rady Gminy Waganiec z dnia 1 sierpnia 2023 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso w części dotyczącej § 2 ust. 2 oraz § 2 ust. 3 w zakresie słów: „ (...) według harmonogramu określonego przez Wójta Gminy, jednak (...)”.

Uzasadnienie

Rada Gminy w Wagańcu w dniu 1 sierpnia 2023 r. podjęła uchwałę Nr XLVI/426/2023 w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 2 sierpnia 2023 r. Wstępne badanie nadzorcze wskazało na naruszenie następujących przepisów:

1. art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888) w związku z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.);
2. art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

Uchwała była przedmiotem badania na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 23 sierpnia 2023 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. O terminie posiedzenia Kolegium, pismem z dnia 16 sierpnia 2023 r., znak: RIO-KA-4010-XXIX-2/2023 zawiadomieni zostali Pan Piotr Kosik - Wójt Gminy Waganiec oraz Pani Patrycja

Smykowska - Przewodnicząca Rady Gminy Waganiec. Władze Gminy nie skorzystały z prawa uczestnictwa w posiedzeniu.

Rozpatrując sprawę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Korzystając z upoważnienia ustawowego zawartego w przepisach art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, Rada Gminy Waganiec zarządziła pobór podatku rolnego od osób fizycznych, podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów oraz określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso. Wprowadzenie w § 2 ust. 2 uchwały sposobu dokonywania poboru podatków przez inkasenta stanowi wykroczenie poza delegacje ustawowe, które przyznają organowi stanowiącemu wyłącznie prawo do zarządzania poboru podatków w drodze inkaso, wyznaczenia inkasentów, a także określenia ich wynagrodzenia.

W myśl art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba, że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego wyznaczył termin późniejszy.

Z powyższych uregulowań wynika, że:

- co do zasady terminem płatności pobranej opłaty dla inkasenta jest dzień następujący po ostatnim dniu terminu ustawowego,
- do właściwości organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego należy ewentualnie ustalenie późniejszego terminu wpłaty,
- ustalenie zaś terminu ustawowego stanowi faktyczne powtarzanie przepisów ustawowych i jest niezgodne z zasadami legislacji.

Wobec powyższego Rada Gminy wprowadzając zapis w § 2 ust. 3, który wskazuje, że pobrane kwoty podatków inkasenci wpłacają na rachunek bankowy gminy Waganiec według harmonogramu określonego przez Wójta Gminy, przekroczyła delegacje ustawową. Zapisy ustawy nie dają uprawnienia Radzie do scedowania określenia terminu płatności dla inkasentów organowi wykonawczemu.

Kolegium wskazuje, że choć jednostki samorządu terytorialnego mają szeroki oraz konstytucyjnie zagwarantowany i sądowo chroniony zakres samodzielności, to w dziedzinie finansów publicznych, jednostki te mogą działać wyłącznie i ściśle w granicach określonych konkretnymi przepisami. Należy podkreślić, że w ramach gospodarki finansowej gminom wolno tylko to, na co zezwalają im ustawy, co zostało wyartykułowane w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 1996 r. K 1/96 - OTK 1997 Nr 1, poz. 29.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych przyjąć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego (lub ich części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (tak np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97). Przekroczenie kompetencji ustawowej, polegające na wprowadzeniu w uchwale organu stanowiącego regulacji bez delegacji zawartej w stosownej podstawie prawnej stanowi zatem istotne naruszenie prawa.

Mając na uwadze powyższe, Kolegium nadmienienia jednocześnie, że wadliwość aktu prawnego, nawet jeśli jest istotna, nie przesądza każdorazowo o konieczności stwierdzenia nieważności aktu w całości. Stąd wystarczającym w ocenie Kolegium jest stwierdzenie nieważności w części dotyczącej § 2 ust. 2 oraz § 2 ust. 3 w zakresie słów: „ (...) według harmonogramu określonego przez Wójta Gminy, jednak (...)”.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Maciej Słomiński